

Treball Roca Tarragona

INTERRELACIÓ ENTRE ELS COL LEGIS VETERINARIS DE CATALUNYA.

Dr. Jaume Roca Torras

Veterinari

1.- Introducció

Els Col legis Veterinaris provincials de Catalunya, foren fundats a principis del segle XX (el de Barcelona en 1900, Tarragona en 1904, i els de Lleida i Girona el 1906).

Com veurem i demostrarem, en el transcurs d'un segle els col legiats i els quatre Col legis, s'han anat relacionant cada vegada amb més intensitat.

En referirem principalment a les relacions tècniques, científiques i culturals, i exclourem a les de caràcter administratiu i similars, perquè el que subscriu en Roca Torras, és poc coneixedor d'aquesta temàtica.

La finalitat de la fundació dels nostres Col legis (i a imitació dels Col legis de Metges) era aconseguir una millor regulació de l'exercici professional, millorar els nostres serveis, i poder progressar tècnica i científicament el millor possible. En la veterinària francesa del Sud de França, ja i varem tenir un bon i gran mirall, i al mateix temps complir les normes deontològiques.

Veus de veterinaris de Madrid, com Eusebi Molina i Serrano, com també de Catalunya les veus de Francesc Sugranyés, Julià Mut, Más Alemany, etc, foren els grans animadors de la creació dels Col legis provincials veterinaris i dels seus possibles beneficis i avantatges.

En aquells temps, a l'acabar la carrera el veterinari s'establia en el seu poble si estava lliure, o en properes poblacions. Preferiblement es tractaven les malalties dels èquids, el disposar d'un taller de ferreria era molt més important, també d'inspecció sanitària en els escorxadors, que ja funcionaven en els pobles importants. La resta del bestiar a visitar, era molt menys freqüent (vacum, porc, etc.).

En aquells temps, la mobilitat del veterinari era molt escassa (a peu, a cavall, amb tartana), ja que cotxes no n'hi havia, i les línies de tren molt escasses, per no dir quasi nul·les.

No cal dir que la relació, entre veterinaris era escassa. A Barcelona ciutat, si ja hi havia un petit nucli, entre l'escorxador municipal i els mercats municipals de venda d'aliments per a les persones, i això ja a partir del 1900.

La vida dels Col legis veterinaris dels primers anys va ésser difícil, per no dir heroica, ja que eren pocs. A l'establir-se en 1922, la col·legiació obligatòria, el nombre de col legiats augmentà.

Molt petits nuclis de veterinaris, estaven en les capitals de Tarragona, Lleida i Girona i en algunes ciutats, com Vic, Manresa, Tortosa, etc.

2.- Assemblees Nacionals

Ara bé, per accelerar aquest procés de reunió entre veterinaris, el Consell Nacional Veterinari d'Espanya d'aquells temps, ja començaren a organitzar, amb la conseqüent informació i propaganda per correu i algunes Revistes veterinàries, les següents Assemblees de caràcter Nacional i que passem a citar.

Així en juliol de 1904, ja es va celebrar l'assemblea Nacional de València, amb assistència (no massa nombrosa) de veterinaris de Madrid, regió valenciana i d'altres punts d'Espanya. Aquí va tenir una actuació destacada el veterinari gironí Joan Arderius i Banjol i que va ésser el primer President del Col·legi de Girona.

La II Assemblée Nacional es va celebrar a Madrid en maig de 1907. catalans destacats foren Joan Arderins i Julià Mut.

La III Assemblée Nacional, també a Madrid en 1911 i aquí ja l'assistència catalana fou bastant nombrosa.

En 1917, la IV Assemblée Nacional, ja es va fer a Barcelona i durà 8 dies amb presència de les primeres autoritats de Barcelona i amb nombrosos veterinaris. A més dels nacionals i de les 4 províncies catalanes, i amb bastants conferències tècniques.

I en 1929, Barcelona organitzà el I Congrés Veterinari Espanyol i el President d'Honor fou el Rei Alfons XIII, coincidint amb la II Exposició Internacional de Barcelona i el Congrés Veterinari durà 9 dies. Els temes foren variats i amb primeres figures de la veterinària espanyola i dels catalans dels 4 Col legis.

Això estimulà molt als 4 Col legis catalans, i contribuí en que es fessin més activitats en els nostres Col legis.

Això també comportà més reglamentació, legislació i funcions dels veterinaris i també més responsabilitats.

3.- Assemblée de Catalunya.

En el període 1931-39, amb la Generalitat de Catalunya, grans progressos, destaquen els veterinaris Rosell i Vilà, Gratacós, Anadón, Vidal Munné, Darder, etc.

Passada la Guerra Civil 1936-39, i en l'any 1946, es celebrà a Barcelona l'Assemblée Regional Veterinària de Catalunya, del 16 al 19 de maig de 1946, amb la col laboració dels 4 Col legis i sota la Presidència del Director General de Ramaderia Dr. Carbonero, i amb conferenciants no solament de Catalunya, sinó també de la resta de l'Estat.

4.- Institut d'Estudis Ilerdencs (Secció Veterinària)

Els antecedents els tenim que buscar en 1947, quan es creà l'Acadèmia Veterinària Lleidatana, amb seu al Col legi Provincial de Veterinaris de Lleida i que funcionarà fins l'any 1954.

En 1955, sortí dels locals del Col legi i amb el nom de "Tertúlies Veterinàries", i que s'instal·là en l'Institut d'Estudis Ilerdencs del Patronat Josep M. Cuadrado d'Estudis Locals i perteneixent al Consell Superior d'Investigacions Científiques; però depenent en el seu funcionament del Col legi de Veterinaris.

Però es en 1963, quan es creà la Secció d'Estudis Veterinaris dintre del Institut d'Estudis Ilerdencs, i a proposta del Dr. Ramón Amadón Pintó, Conseller de Número.

A l'any 1978, si havien donat 145 conferències, havent-hi intervingut, entre elles, altes personalitats veterinàries, tant espanyoles com estrangeres.

5.- Acadèmia de Ciències Veterinàries de Catalunya

L'Acadèmia de Ciències Veterinàries de Catalunya té com a primers iniciadors l'Acadèmia Veterinària de Lleida i l'Acadèmia de Ciències Veterinàries de Barcelona. Les dues tenien la seu en els seus Col legis respectius. La primera a formar-se va ser la de Lleida; va començar fent conferències i col loquis referents a temes veterinaris l'any 1947. L'any 1963 passà a formar part de l'Institut d'Estudis Ilerdencs, on segueix la

seva labor divulgadora de les ciències veterinàries. Com a membres més destacats citem Ramón Anadón, Dolado Gómez, Toedoro Iturbe i Mateu Torrent.

L'Acadèmia de Ciències Veterinàries de Barcelona constitueix el 1960. El seu primer president va ser en Salvador Riera, el van seguir en Francesc Puchal, Pere Costa, Agustí Carol, Josep Sèculi i Miquel Luera; aquest últim, amb la seva junta de govern, va formalitzar el canvi i va constituir l'Acadèmia de Ciències Veterinàries de Catalunya; el seu primer president va ser en Miquel Luera i el van succeir en Josep López i Josep Llupià.

L'Acadèmia de Ciències Veterinàries de Catalunya fou creada mitjançant el Decret 221/1990, de la Generalitat de Catalunya, per tant, és una corporació de dret públic amb capacitat jurídica per poder complir amb les seves finalitats. Els principals objectius són l'estudi i la investigació de les ciències veterinàries, promoure els avenços científics i fer una crítica acurada a les noves propostes professionals.

L'Acadèmia està vinculada al Consell de Col·legis Veterinaris de Catalunya i resta per l'assessorament de la Generalitat de Catalunya i altres organismes públics o privats que sol·licitin informacions pròpies dels seus objectius i finalitats. L'Acadèmia pot crear comissions especials per estudiar i tramitar matèries determinades, formades tant per acadèmics com per experts col·laboradors.

6.- Cursets i Simposis

Curset Internacional de Cirurgia Abdominal en Barcelona.- En Abril de 1955, a càrrec del veterinari francès Dr. Tournut de Toulouse i assistiren 32 veterinaris. Les classes pràctiques es donaren a l'escorxador de Barcelona i les de cirurgia canina en el Laboratori Municipal de Barcelona. En aquest acte fou premiat el Dr. Mateu Torrent Molleví, per la seva tasca en Radio Centelles.

Curset de Cirurgia i Castracions.- Es va fer del 13 de Juny al 2 de Juliol de 1955. Foren professors el Dr. Eduardo Puget (de Tolouse), Martí Morera, Serrat Blasco, Felix Mestres i Angel Ochoa. Les classes foren pràctiques i assistiren 36 veterinaris catalans i s'utilitzaren les instal·lacions de l'Escorxador Municipal de Barcelona, Hospital Militar de Bestiar de Barcelona, Laboratori Municipal de Barcelona i explotacions porcínes d'Hospitalet.

Simposi sobre "Etiopatogenia, Tractament i Profilaxi de les retencions placentàries".- Organitzat per la secció de Ginecologia i Patologia de la Reproducció del Col·legi de Barcelona que presidí el Dr. Agustí Carol Foix el 25 d'Octubre de 1956, i en el qual intervingueren 6 veterinaris de Barcelona, 2 de Tarragona, 6 de Girona, 5 de Lleida i 7 d'altres províncies i amb la col·laboració especial del Dr. Jules R. Tournut de Tolouse.

7.- Simposis Regionals sobre temes Monogràfics

A partir de l'any 1958 i d'acord amb els quatre Col·legis Veterinaris de Catalunya, s'organitzaren els Simposis Regionals sobre temes Monogràfics que passem a exposar:

Any	Col·legi que organitza	Tema Monogràfic	Nº Ponències
1958	Barcelona	Brucel·losi	2
1959	Girona	Nous mètodes explot. mixta	6
1960	Lleida	Mastitis	7
1961	Tarragona	Patologia avícola	11
1962	Barcelona	Patologia animals joves	8
1963	Girona	Esterilitat infecciosa vacú	5
1964	Lleida	Patol. Digestiva vacú	8
1965	Tarragona	Patologia aviar	11
1966	Barcelona	Aspectes professionals	5
1968	Girona	Cria industrial vedell	4
1969	Lleida	Control medi ambient granges	4
1970	Balears	Reproducció-Esterilitat	4
1972	Tarragona	Avicultura	13
1973	Barcelona-Palau Congressos	Clínica Animals companyia. Clínica-Radiologia-traumatologia M. Interna	Moltes
1975	Girona	Patologia infecciosa	12

8. CLÍNICA D'ANIMALS DE COMPANYIA -AVEPA-

Per el ciutadà mig, durant el primer terç del segle XX, el veterinari sols era el metge dels cavalls i l'inspector sanitari en els escorxadors. I en les grans ciutats, també de les vaques lleteres i vacunacions en els porcs. Sols a partir de l'any 1925, alguns veterinaris militars i en la ciutat de Barcelona començaren a fer clínica de gossos i com a treball complementari. Comencen a destacar en Miquel Luera Puente, i també algun altre. A partir dels anys 1960 ja destacaren en aquest camp els seus fills, Miquel i Roman Luera.

Al sobrevenir la plètora veterinària a partir dels anys 1960 la clínica de gossos i gats, s'anà extenent primer a Barcelona, i després a la resta de ciutats catalanes, i avui també a pobles.

En 1961, els veterinaris de Barcelona Fèlix Bernal i Miquel Luera fundaren AVEPA (Associació de Veterinaris de Petits Animals). Al principi sols eren gossos i gats, però després també i entraren ocells i altres petits animals.

I el mateix que ha passat en les demes carreres, la proporció de veterinaris fermenins ha augmentat moltíssim, superen al número d'homes. I això a tot Catalunya i a la resta d'Espanya. No podem oblidar que en 1980 i 1982, en el Palau de Congressos de Montjuïc (Barcelona) es celebraran dos Congressos Mundials d'Animals de Companyia i sota la Direcció tècnica del Veterinari català Dr. Miquel Luera i Carbó.

9. ASSOCIACIÓ NACIONAL DE PORCICULTURA CIENTÍFICA (ANAPORC).

La província de Lleida, una de les províncies de més alt cens en porcí, ha fet que des de sempre hagi tingut destacats veterinaris especialistes en aquest camp.

Ja la Direcció Gral. De Ramaderia, organitzà a Barcelona dels 13 al 17 de desembre de 1967, amb col·laboració amb els Col·legis catalans de Veterinaris i el Sindicat del bestiar porcí, la "Setmana del bestiar porcí i les seves indústries" i al PALAU DE LES NACIONS DE LA FIRA DE MOSTRES DE MONTJUICH. (Barcelona), i per primera

vegada exposició de centenars de porcs en viu, exhibit en 4000 m2 dins el Palau de Congressos, amb aire climatitzat, etc.

L'èxit de la Setmana del bestiar porcí i les seves indústries de Barcelona 1967 i fet en el "Palau de Congressos de Montjuich" va ésser la base de que uns anys més tard i a partir de 1975, s'implantés en el mateix lloc, l'EXPO-AVICOLA 1975, i els EXPO-AVIGA de 1977 i repetit cada 2 anys fins al dia d'avui.

10. COROLARI FINAL

La Veterinària catalana ha passat de una veterinària rural i quasi solament d'èquids, en poc més d'un segle, com hem vist en el recordatori que hem fet, a celebrar-se a Barcelona Congressos europeus, de porcicultura, etc, cunicultura, dos Congressos Mundials d'Animals de Companyia els anys 1980 i 1982 en el Palau de Congressos de Montjuich de Barcelona.

Això no han estat fets aïllats, sinó constants i continuats en aquestes últimes dècades. Sols tenim que recordar que des de 1975 i cada dos anys i gràcies als veterinaris principalment de Catalunya i d'Espanya s'ha vingut a celebrar, primer EXPO-AVICOLA i a partir de 1977 EXPO-AVIGA (Saló internacional de la Tècnica Avícola i Ramadera, i amb marxa ascendent.

I en gran part, gràcies a l'esforç dels veterinaris catalans, espanyols i també estrangers i també altres personalitats.

En aquest curt treball, hem resumit d'una forma molt ràpida el camí seguit en aquests últims 100 anys.

Els protagonistes hem estat nosaltres i els nostres Col legis. Això ha demostrat que entre els 4 Col legis Veterinaris Catalans, hi ha hagut molt bones interrelacions entre els 4 Col legis Veterinaris de Catalunya i sobre tot de interrelació entre els veterinaris.